

M.

LXX.

UPRZYW. WIADOM.

ZCUDZYCH

KRAIOW.

A N N O

1731.

z Włoch.

z Rzymu d. 24. Mart. W Niedzielę Kwietnia S. Collegium publiczne w Kwirynale odprawiło nabożeństwo na kró-
 zym Ociec S. dla słabości zdrowia y
 áfekcyi pedogryczney nie był przytomny.
 á Kárdynał IMé Lescari, Sekretarz
 Statús po ceremonii *benedictionis Palma-
 rum*, Mszą S. celebrował. Po obiedzie
 Kárdynał Bentivoglio Minister Hiszpá-
 Ński do Kárdynała *de Giudici* wyjecha-
 wwszy, długą respektém interesów Wło-
 Ńskich miał konferencyą. IMé P. Gros
 Minister Krolá IMéi Sárdyńskiego ode-
 bráwwszy od Pryncypála swego *revocato-
 riales*, zaraz się udał do Kárdynała *del
 Giudici*, po ktorey wizycie pożegná-
 wwszy się z Ich Méiami *Corsini*, *Bentivo-
 glio* Kárdynałami, Gráfem *de Spada* y
 innemi Ich Méiami, do Dworu swego re-
 dji. Drugiego dnia IMé Pan Márkwis
de Monti, będąc od s.p. Klementa XI.
praeiudicatione dobr *in exilii* wyśłany,
 á przez terażniejszy Oycá S. rewoko-
 wany y do zupełney posłuszy przywro-
 cony, miał łaskę, oddania za to *Beatif-*

fimo iáko náyniższego dziękczynienia.
 Ociec S. Funkcyi swoiey przez Wielki
 tydzień dla teyże áfekcyi pedogryczney
 nie odprawił, náiego zaś mieyscu Kár-
 dynał *Barberini* we Czwártek ráno,
 12. Xięzy, SS. Apostołów reprezentu-
 iącym, nogi umywał. Kárdynał *Bu-
 oncompagni*, Arcy-Biskup *de Bologna*,
 będąc w 79. roku wieku swego, po nie
 długiey chorobie, w drogę wieczności po-
 szedł.

z Hiszpanii.

z Sewilj d. 23. Mart. Inbo prze-
 szłego tygodnia z Włoch uczyniono by-
 ło relacyą, że się pozostała Xżná IeyMé
Parmy in graviditate nie znayduie, te-
 ráz iednak Krolowá IeyMé odebráwszy
 od samey Xżny IeyMéi doskonalszą w tym
 interessie notyfikacyą, przy złożeniu re-
 spektém zeszłego Xciá kondolencyi, obá
 dwa Xięstwa *Parmy* y *Placencyi* pomie-
 nioncy Xżnic iáko náylepiey rekomenda-
 cowała, życząc, áby *Don Carlos*, iczeli-
 by *masculum* nie powiła, one w dobrej
 odebrał dyspozycyi. Iákoż dlátogo IMéi
 P.

P. Márkwisa *de Monteleon*, Pełnomocnego a we Włoszech będącego Ministra Dworu naszego, zaśszedł Krolewski ordynans, aby *in instanti* do *Parmy* wysłał y Xieźnicę IcyMéci we wszystkich asystował: Dwor Infanta *Don Carlos* na 40. osob má *augmentari*, dlaczego ustawicznie około bogatej liberyi robią. Xieciu IMéci *de Liria*, do tych czas w Wiedniu będącemu, a teraz w Charakterze Pośła extraordinarynego także zostającemu, 12. Tyś. *Pistolettes* od Krola IMéci, tudzież Prezentá *magni valoris* dla całej Cesarzkiej Fámilii poślano. Táza towarów Angielskich y Hollenderskich, z *Vera Crux* przywiezionych w tymże, iako y przedtym, zostawać będzie szacunku y tak hármoniá y przyjaźń zupełná między naszym y Angielskim Dworami *conferuabitur*, a do tego IMéci P. Márkwisowi *de Mendozá* Generałowi nád Regimentámi około *Gibraltaru* stojącemu, Kómendę mającemu, *injunctum*, żeby wystawienia za czętego transzementu, dalecy nie kontynuował.

z Francyi.

z *Wersalu* d. 3. *April*. W przeszłą sobotę Krol IMéc szczęśliwie z *Rambouillet* tu zawitał, a drugiego dnia zaraz IMéc X. *Delci* Arcybiskup *de Rhodés* y Nuncyusz Pápiezki pierwszą u Krola IMéci miał audyencyą, po której przez IMéci P. *Hebert* Introduktora Poślow do Krolowy y Dofiná IchMéciw był zaprowadzony. Pośel Krola IMéci Duńskiego, zawczoráy ztąd do Pryncypáta swego powracając, przed odiązdem swoim 14. iástrąbów, między ktorými jeden był biały osobliwey wielkości, Krolowi IMéci imieniem Pána swego prezentował. Krol JMéc Polski Márkwisa *de Livry* Portretem swoim, kosztownemi Dyamentámi sadzonym regalizował, z

racyi, że IMéc X. Opát *de Livry* Brát tego pod czas Poselstwa swego, do Polski odprawionego, w wielkim u Krola IMéci był respektcie. Po przybyciu ostatniego z Wiedniá kuryerá y upewnieniu o Tráktacie między Cesarzem IMécią y Krolém Angielskim, zaraz wielkie w przytemności Pána odprawiono *Confessio*, po ktorým umysłnego do Londynu wysłano. Ze się zaś woyny tego roku spodziewać nie trzeba, więc Krol IMéc rozkazał, żeby od káżdcey Kompániyi po żołnierzy ábscytowano, y ármaturá morská dotąd trwająca, ustatá. Zawczoráy Krolowá IcyMéc Hiszpáńska wdowá, w Páacu *de Vincennes* teraz rezydującá, odebrała od IMéci P. Márkwisa *de Castellar* Pośla Hiszpáńskiego y wszystkich IchMecw Káwalerów *Aurei Velleris*, z okázuy Anniversarjá urodzenia Xieźniczki IcyMéci *de Brazil*, w 13. roku będącey, kongratulacye.

z Anglii.

z *Londynu* d. 6. *April*. W przeszły poniedziałek, zgromádzony Párlament Krolowi IMéci ipisane Aktá y regestrá z náyniższą odesłał *submissyá*, dowodząc niemi, iák wielką szkodę dotąd Okręty Angielskie od Hiszpáńskich ponosiły, z tym sobie iedynie życzą, żeby do innych świata kráioów, *commerciunt* bezpieczniey ná morzu prowadzić mogli: przydali y to, żeby Krol IMéc, ostatni respekté *Gibráltaru* zawarty Tráktat, z fálki swoiecy do Párlamentu odesłać kazał, które ostatnie zaraz im *accordatum*, ná pierwsze zaś *repositum*, że Pośla, teraz w *Scwiliu* będącego, zaśszedł ordynans, aby uczyniwszy Krolowi IMéci Hiszpáńskiemu remonstracyą, tym inkonwencyencyom zabiegáł, y z strony naszej stáráł się o satysfakcyą, iakoż iuż w tym interessie nási Kommissarze, w *Cadix* będący, po uczynioney inkwizycyi re-

żne z Imcią P. *Patinbo* mieli konferencye. Ze zaś Párłament, Akta, respekté rodzących się y robionych *in Regno* towarów, iako to wełny, mydła, cyny y innych rzeczy, má pogotowiń, czekając ná approbacyą Pána nášzego: więc Krol IMé jutro do Párłamentu wyieść, aby nie tylko one podpisał, ale też zaraz Traktát z Cesarzém IMcią uczyniony, wszytким IchMćiom komunikował. Wczoráy Xżc IMé *de Wallis* w ássystencyi wielu IchMćiów ná rovnínie *d' Epsen* szczywaniem zájęcy dywertował się, á Xżc IMé *de Cumberland* z Xiężniczkami Amálią y Károliną konno ná przeciáždzkę wyiechál, po ktorey się komedyi Włoskiej, *Zelotypia* Dámy intytułowánicy przypátrowáli. Póseł Algierski, do tych czas tu báwiający á teraz do swoich powróćć májący, w tym tygodniu będzie miał u Krolá IMéi *Fale Elionis* Audyencyą. IMé P. Gráf *d' Essex* wkrótce *quó* Póseł do Turynu *excursurus*, ktorému Krol IMé z árgenteryi swojej cáły kredens wydać kázal, aby według potrzeby przystoyną mógł uczynić áppárencyą.

z Dánii.

z *Kopenbagi* d. 6. *April*. Nicustánnie około bogátého munderunku dla 60. Officyerów Káwalier-Gwárdyi robią, ktorých wierachnie suknie złótym y srebrnym hástwowané, Orderem Wicłbládá ádornowane będą. Záwczoráy wyszedł Krolowski Ordynáns, żeby się žádná dygracyowána osoba ná przyszłym *Coronationis* ákcie, ani w rezydencyi, ani w *Friedrichsburgu* nie pokazywała. W prześzłą sobotę Krol IMé, odebráwszy od wszytkich tak nášzych iako y cudzozićskich Ministrów, z okázyi Ánniwersarzá urodzenia Krolowicá IMéi, w 9. roku będącego, kongrátulacye. IMéi P. Gráfá *de Rantzau-Aschenberg* Podkomorzego Krolowskiego y w Chárakterze Póssá *extraordinarynego* do Londynu wyiechál

májącego, á IchMćów Generála *de Smettau* y Bárona *de Solenthal* Orderem *de Dannebrog* regálizował, po ktorým Krolestwo IchMć iako y Krolowie publicznie obiádowali. Ze zaś Dwór iest w żáłobie, więc žádných innych dywertyméntów nie było. Wczoráy Krolestwo IchMć wizytę Xiężniczce Zofji Iádwidze, Ciorce Krolá IMéi oddáwszy, *lauffimé* częstowani byli, przy ktorey ochoć Xiężniczce Szárłocie Amálii Siestrze Krolá IMéi, tam przytomnie będący, od Pána zácný Powiát *Guldenlund* názwány, dárowáno. W nášzym Sundzie Szániec, Trzy Korony názwány, demolować záczęto, z rácyi, że nie ná wygodnym wystawiony mieyscu y że máło co Portowi nášzemu defensyi dodać, iednákké co rok wiele reparacyi potrzebuie, ile kiedy ná niżinie iest położony á Cytádellá, *Friedrichshafen* názwána tak iest utwierdzona, że ona samá *pro praesidio* tegoż Portu byđż może, á przytym Szániec *Probenstein in suo esse* zostáwać będzie.

z Szwecyi.

z *Stockholmu* d. 23. *Mart*. Codziennie się tu spodziewamy wiadomości o ákcie *Coronationis* z Kopenhági, po ktoręj odebraniu Póseł *extraordinaryny*, dla ássystowania Krolowi IMéi Duńskiemu, ztąd wyieść. Scym generalny przy codziennych delibéracyách z powołecnym ukontentowaniem *agitur*, ná ktorým w tym tygodniu, w interesach Finláńskich to wszytko, co z politykiem Stánu Duchownego y świeckiego byđż może, pozwolono. Między innemi y ná to *convenit*, żeby tam 20. tysięcy regularnego wojská, oprócz Prowincyalney milicyi záwsze swoje miáło Kontyftencye, ile kiedy się, podług ostátniey relacyi, Regimienty Moskiewskie, w Prowincyi Infláńskiey y w fortecy *Wyburg* stojące, ná 30. tysięcy popisały, á co tego Fortecy támcznie ze

wszystkim dobrze są opatrzone. Minister Holstyiński interes Pryncypała swego respektem przyszłej sukcesyi, na czas sposobniejszy odłożył, widząc, że słuszne pretensye jego, Sejmowi terażnicszemu remonstrować nie potrafi: lubo zaś w tej materyi wszystko tak sekretnie traktur, że doćciec nie można, jeżeli Ich Mć Deputáci iakie w tym Punkcie mieli deliberacye; *constat* iednak, że Krol IMć Xiążęcią Fryderyką, Syną terażnicszego Gubernatora Kasselkiego, w 11. roku będącego, na edukacyą rutezną sprowadzić zamysłał, dla czego *supponitur*, że tenże Xzc po śmierci oboygá Krolestwa IchMćw na Tron *succedet*. A bytaby tá Sukcesyá *magno cum prejudicio* Xiążęcią IMći Holstyińskiego, iako z Siostry Krolá IMći urodzonego, który iest bliższy do Korony, niżeli Familiá Hessenkasselcká. Ze zaś cále Państwo Krolá IMći, łaskawego y szczodrobliwego Pana kochá iako Oycá, więc y ten interes bez trudności do skutku przyprowadzony bydz może. Do podróży Kasselkicy iuz wszystko iest pogotowiu, podczas ktorey Senátorowie y Gráfowie IchMć *de Bonde y de Biell* przy boku Krolewskim, Ministrowie zaś cudzoziemscy tu zostawać mają, á Krolowá IcyMć zaraz po odjeździe Krolá IMći do Zámku *Carlsberg* nazwanego, wyedzie. IchMć Deputowani Krolowi IMći dobrowolną dáming 150. tysięcy tálerow na expensá przyszłej podróży ákkordowali.

z Moskwy.

z Stolicy d. 20. Mart. Dwor nasz, terażnicszych czasów iest ieden z náywspánialszych cátey Europy, ile kiedy ná 60. Xiężniczek y wielu Xiążąt codziennie u dworu bywá. IMć P. Gráf *de Biron* pierwszy Podkomorzy w tym tygodniu wziął ślub z Szlachciánką Kurlándką, *Dama d' honneur* przy Cárovuy IcyMći, będącą. Między dworem naszym y Ministrem Krolá IMći Duńskie-

go staął *randem* po różnych kontrowersyách y konferencyách Tráktat, ná którym *conventum*, iako się Okrety oboygá národow ná morzu przywitać y bez żadney przeszkody *in posterum* w Sundzie z sobą obchodzić mają, przez którą to konwencyą dawná kointelligencyá między naszym á Duńskim dworámi, iest przywróconá.

z Niemiec.

z Wiedniá d. 14. April. W przesył Ponicdiátek Cesarz IMć Półkowi Elektora Trewirskiego *in personam* Xiążęcią Fránciszką Ierzego iako Arcy-Biskupá y Elektora támeicznego Inwekturę z wszelką y do tej godności należącą konferował prerogatywą.

z Brezdná d. 17. April. Krol JMćw przesył piątek ná lármak Lipki wyiechál, dokąd cáły dwor y wszyscy Ministrowie *secuti*. IMć P. Gráf *de Heim* będąc dysgracyowany, w przeszłym tygodniu za ordynánsen Krolewskim, przez IMći P. *Rosbau* Generál-Adjutánta I.K. Mći do Dobr swoich *Sebakén* nazwanych zaprowadzony, z intymacyą, aby tam resztę życia swego *in solitudine* przepędził.

z Brunswiku d. 2. April. Xzc IMć August Wilhelm (iako iuz *amérius*) d. 23. elapsi między 6. á 7. godziną z rana, przepędził lat 69. y dni 15. wieku swego, z tym się pożegnał światem. Ze zaś żadnego pćci mąkicy po sobie nie zostáwił sukcesora, lubo mążenićkie po trzy kroć ponáwiáł śluby, iako to z Krystyną Zosią corką Rudolfa Augusta Xiążęcią Brunswickiego, którą w roku 1695. *decessit*, z drugą Zosią Amálią Corką Krystyaná Albrechtá Kćia Holstyn-Gotorskiego, którą w roku 1710. *obijt*, á z trzecią Elzbiétą Zosią Corką Rudolfa Fryderyká Kćia Holstyn-Norburńkiego, terażnicszą pozostałą wdowá. Wić Brát tego Xzc Ludwik Rudolf, Oćciec terażnicszy Cesarzowy IcyMći, to Xiśwo w swojá odebrał pośtawá.